

Zevende samenkomst van het lerend netwerk 'Integratie van duurzame ontwikkeling in de lerarenopleiding'

Datum: Donderdag 18 november 2010, van 14u45 tot 16u15
 Plaats: Boudewijngebouw Brussel
 Verslag: Elke Vanwildemeersch

Aanwezig: Leo Declercq (Provincie West-Vlaanderen), Katleen Eerdeken (Katholieke Hogeschool Limburg), Katrien Goossens (Hogeschool Gent), Herwig Kevelaerts (Provincie Vlaamse-Brabant), Christa Maes (Gemeente Beveren), Ingrid Mortier (Natuur- en Milieucentrum De Bourgoyen), Elly Quanten (Xios Hogeschool Limburg), Ilse Rottiers (Ecocampus -Vlaamse overheid), Tim Steenwinckel (Djapo vzw), Maarten Van den Eynde (MINA-raad Vlaanderen), Sofie Van Der Borgh (Katholieke Hogeschool Limburg), Tim Vandersmissen (KHLeuven), Nikol Wellens (Vlaams Theater Instituut), Elke Vanwildemeersch (Ecocampus -Vlaamse overheid)

Tijdens deze sessie gingen we dieper in op enkele thema's en methodieken die werden voorgesteld tijdens deze NME-dag en zochten we naar een vertaalslag voor de lerarenopleiding. Ook was het de bedoeling nog meer uitwisseling tot stand te brengen in dit lerend netwerk en werkpunten voor de volgende sessies te identificeren en deels vorm te geven.

Methodiek:

- Iedere deelnemer noteert een idee dat hij/zij tijdens de NME-dag heeft opgevangen. Dit is een idee waarmee je aan de slag kan in de lerarenopleiding of dat je interessant vindt om mee te nemen naar een volgend lerend netwerk.
- Deze ideeën worden vervolgens per twee afgetoetst en verder verscherpt en uitgewerkt. Dit wordt vijf maal herhaald.
- Nadien volgt een ideeënpresentatie: iedere deelnemer presenteert zijn/haar idee in 1 minuut. Deze ideeën worden dan geclusterd en verder uitgewerkt.

Er ontbrak tijd om deze clusters nog verder vorm te geven. Dit zal verder uitgewerkt worden in een volgende samenkomst van het lerend netwerk lerarenopleiding.

Ideeënpresentatie:

Ideeën om op te nemen in de lessen:

- Meer uitwisseling tussen NME-educatoren en lerarenopleiding:
 - o Leerkrachten staan dikwijls mijlenver weg van de levende natuur. Tijdens de lerarenopleiding komen studenten best in direct contact met de natuur. Er moeten ook meer onderzoeksmogelijkheden aangeboden worden aan studenten.
 - o Leerkrachten in opleiding kunnen meer betrokken worden bij organisaties die aanbieders zijn voor NME, bv door samen pakketten uit te werken
- Onderbelichte thema's in de lerarenopleiding:
 - o Maatschappelijk verantwoord ondernemen
 - o Ecosysteemdiensten of de economische invalshoek van ecologie
 - o Businessklas: verbinden van bedrijven en kennis
 - o Bio-mimicry
- Ervarend leren: omgevingsonderwijs (cf. sessie n° 41 van de NME-dag) zou meer centraal moeten staan

Inspiratiebronnen:

- The unnatural history of the sea door Callum Roberts: boek over de geschiedenis van de oceanen.
- Shifting environmental baselines: www.shiftingbaselines.org over oceanen
- Boekje Eco-logisch van Joanna Yarrow

Ideeën om mee te nemen in volgende lerende netwerken

- Project VOET in de lerarenopleiding: samenwerking met Kleur bekennen?
- Competenties:
 - o EDO-competenties worden best expliciet opgenomen in de basiscompetenties van de lerarenopleiding. Dit zal tot meer samenwerking leiden. Er zal ook explicieter rond dit thema gewerkt worden en het aanbod zal stijgen. Een interessante oefening voor het lerend netwerk kan zijn: de EDO-competenties expliciet en herkenbaar formuleren in relatie tot de basiscompetenties.
 - o Studenten/leerkrachten moeten blijven zoeken naar inspiratie in de wereld: een zoekende houding van de leerkracht is erg belangrijk
 - o Alle feiten die je nodig hebt om je mening te vormen, zijn beschikbaar. Neem deel aan de discussie.
- EDO als vak vs EDO- als onderwijsconcept:
 - o EDO bevindt zich momenteel nog in de fase van prikacties, bv. stage in EDO-thema, een EDO-project, etc. EDO zou meer ingebed moeten zitten in de opleiding.
 - o De instelling en docenten hebben een basishouding rond EDO en brengen deze ook over op de studenten als een soort van evidentie. Hiervoor werden EDO-stages voor docenten gesuggereerd.
 - o Dit houdt tevens een ander soort leren en kennis in. Meer toekomstgericht leren ipv traditioneel leren. En actiegerichte kennis. Hiervoor zal het huidige onderwijs grondig hervormd moeten worden. Men moet losbreken uit dat strikte vakjesdenken.
 - o Ouders en hun verwachtingen zijn dikwijls wel een rem op innovatie in het onderwijs. Toekomstige leerkrachten moeten dus ook gewapend worden om stereotiepe gedachten over onderwijs door ouders te kunnen doorbreken.
 - o Er werd ook vermeld dat niet iedere leerkracht nu plots expert moet worden in ieder aspect van EDO. Niet ieder aspect van EDO hoeft bij iedere leerkracht aan bod te komen. Een leerkracht moet vooral ondersteuning bieden aan de leerlingen bij het leren. Moet kunnen stimuleren, prikkelen van de nieuwsgierigheid, motiveren. Je moet in wat je brengt vooral authentiek zijn.
- Aanbod van materialen: dit is te beperkt voor kleuters en kleuterleidsters.
- Werken rond methodieken om rond EDO te werken en verschillende educaties te verbinden: De lerarenopleiding wordt gevraagd erg veel en erg uiteenlopende thema's te integreren in de opleiding. Vaak is er wel een verband te leggen in het kader van EDO, maar dit gebeurt te weinig.

Volgende samenkomsten

Zie ook: de [webpagina van Ecocampus](#) van de lerende netwerken.

Houd alvast deze data vrij:

- **1 maart 2011:** Markt Duurzame Ontwikkeling in het Hoger onderwijs met uiteraard ook een boeiend aanbod voor de lerarenopleiders
- **1 juni 2011:** Bijeenkomst lerend netwerk (integratie van EDO in de) lerarenopleiding